

Kiertokapula Oy:n osakassopimuksen päivittäminen

Kunnanhallitus 02.10.2023 § 196
17/00.04.01/2023

Kiertokapula Oy:n 27.5.2023 pidetyssä yhtiökokouksessa todettiin osakkeenomistajien keskuudessa heränneen kysymyksen yhtiön osakassopimuksen päivittämistarpeesta. Hämeenlinna, suurimpana osakkeenomistajana, käynnisti työn perustamalla työryhmän osakassopimuksen päivittämiseksi.

Mäntsälän kunnan edustajana työryhmässä on ollut hallintojohtaja Esa Siikaluoma. Sopimuksen päivittämisen tilanteesta ja työtä ohjaavista tavoitteista on säännöllisesti keskusteltu kunnan konsernijohdon kokouksissa.

Taustaa

Kiertokapula Oy on 14 kunnan omistama osakeyhtiö, jonka tehtävänä on huolehtia jätelain mukaan näiden osakaskuntien vastuulle kuuluvista jätehuollon palvelutehtävistä. Yhtiön neljä suurinta omistajaa ovat: Hämeenlinna (17,54 %), Hyvinkää (12,04 %), Järvenpää (10,99 %) ja Nurmijärvi (10,99 %), muiden osakaskuntien osuudet jäävät alle 10 %:n.

Kiertokapula Oy:n nykyinen osakassopimus on varrattain uusi, vuodelta 2018, mutta se sisältää osin vanhentuneita tai muuten ristiriitaisia osioita.

Yhtiö itse piti sopimuksen päivittämistä tarkoituksenmukaisena etenkin nopeasti uusiutuvan jätehuoltolainsäädännön sekä yhtiön jätteenkäsittelylaitoksiin suunnitteilla olevien merkittävien investointien näkökulmasta. Lisäksi osakassopimus sisältää vanhentuneen maininnan aiemmasta hallintoneuvostosta, toisaalta siitä taas puuttuu maininta osakkeiden 8.10.2021 perustamasta nimitysvaliokunnasta ja tuon valiokunnan tehtävästä yhtiön hallituksen kokoonpanon muodostamisessa.

Koska osakassopimus nykyisellään sisältää varsin yksityiskohtaiset määräykset hallituksen nimeämisestä, kyseistä kohtaa tulee päivittää, jotta nimitysvaliokunta voisi jatkossa suorittaa sille tarkoitetun tehtävän.

Edellä kuvattujen pakollisten muutostarpeiden lisäksi osakassopimus vaikutti myös sekavalta osakkeiden suhteellisen omistuksen tai osakkeiden luovutusta ja hankkimista koskevien toimenpiteiden osalta silloin, kun joku osakkeenomistajista irtautuu yhtiöstä. Osakassopimuksessa ei otettu selkeästi kantaa siihen, miten tai mitkä tahot tällaisessa tilanteessa joutuisivat hankkimaan osakkeita, mikäli yhtiön sen hetkiset voittovarot eivät luopuvan osakkeen kaikkien osakkeiden hankintaan riitä. Päivitystyössä tätä kohtaa on myös pyritty selkiyttämään.

Osakassopimuksen päivittämisen lähtökohdat

Osakassopimuksen uutta versiota ryhdyttiin muotoilemaan seuraavien perusoletuksin:

- Yhtiö toimii jatkossakin osakkaidensa in-house -yhtiönä,
- Yhtiön suhteellisen omistuksen ei ole välyttämätöntä vastaa osakaskuntien asukaslukujen suhdetta, ts. omistusosuus voi jatkossa myös poiketa suhteellisesta asukasluvusta,

- Yhtiöön voi liittyä uusia, ja siitä voi irrota osakkaita,
- Uuden osakkaan liittyminen yhtiöön tapahtuu uusannilla, irtautuvan osakkaan osakkeet hankkii ensisijaisesti yhtiö, toissijaisesti muut osakkaat yhdessä,
- Irtautumistilanteessa yhtiön toiminta halutaan taloudellisessa mielessä varmistaa, yhtiöstä irtautumista halutaan jarruttaa,
- Osakkaat eivät ole velvoitettuja rahoittamaan yhtiötä,
- Nimitysvaliokunnalla on rooli hallituksen kokoonpanon muodostamisessa,

Lisäksi osakassopimuksesta pyrittiin poistamaan sellaiset maininnat, jotka liittyivät vain yhtiön operatiiviseen toimintaan tai ovat osakeyhtiölaissa taikka yhtiöjärjestyksessä selvästi määriteltyjä.

Osakassopimuksessa todetaan sen tarkoituksena olevan sopia yhteisestä menettelystä etenkin:

- merkittäviin investointeihin osallistumisessa
- yhtiön pääomittamisessa tai lainojen takaamisessa
- yhtiöstä irtautumisessa / omistuksesta luopumisessa
- yhtiön koko liiketoiminnasta tai osakekannasta luopumisessa
- hallinnon järjestämisestä, tiedonsaantioikeudesta ja voitonjaosta

Päivitetyn osakassopimuksen tavoitteet

Osakassopimuksen näin tehdyllä päivityksellä konsernijohto odottaa seuraavien tavoitteiden täyttymistä:

- yhtiön in-house -toiminta varmistetaan,
- toiminta on pitkäjänteistä, omistukseen liittyviin muutoksiin on aikaa reagoida,
- taloudellinen hyöty ohjautuu palveluja käyttävälle kuntalaiselle, omistaja ei ohjaa omistuksesta saatava tuotto,
- yhtiöstä irtautuminen on sallittua, mutta irtautumista ei ohjaa taloudellinen hyöty,
- yhtiön koko toiminnan päättyminen on ennakoitu, vaikka se ei olisikaan todennäköistä

Osakassopimuksen rakenne

Osakassopimus on pyritty muotoilemaan loogiseen järjestykseen, seuraavalla tavoin:

- 1) sopimuksen osapuolet
- 2) toimintaympäristö ja -periaate
- 3) sopimuksen tarkoitus
- 4) investointeihin osallistuminen
- 5) pääomittaminen ja lainojen takaaminen
- 6) yhtiöstä irtautuminen / omistuksesta luopuminen
- 7) liiketoiminnasta tai koko osakekannasta luopuminen
- 8) hallinto ja päätöksenteko
- 9) tiedottaminen
- 10) voitonjako
- 11) sanktiot rikkomuksista
- 12) muut asiat (muutokset, voimassaolo, salassapito, riidanratkaisu)

Työryhmä kokoontui kolmesti vuoden 2022 ja kerran vuoden 2023 puolella.

Kulloinkin luonnosvaiheessa ollutta päivitettyä sopimusta on esitelty kaikkien osakaskuntien edustajille kahdesti, 15.12.2022 ja 2.2.2023. Viimeisin osakassopimusluonnos on liitteenä.

Kunnanhallitus arvioi yllä kerrottujen osakkaiden tavoitteiden ja osakassopimusluonnoksen nykyisen muotoilun yhteneväisyyttä. Osakassopimuksen lopullinen versio hyväksytään erillisellä päätöksellä.

Päätösvalta

Mäntsälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 3 §:n mukaan yksittäisistä asioista ja ratkaisuista päättää kunnan organisaatiossa se toimielin tai virkamies, jolle päätösvaltuus on määrätty laissa, tällä hallintosäännöllä tai delegointipäätöksellä. Jos päätösvaltuudesta ei ole tarkasti säädetty ratkaisun tekee kunnanhallitus.

Valmistelija	Hallintojohtaja Siikaluoma Esa, esa.siikaluoma@mantsala.fi
Esittelijä	Kunnanjohtaja Laurila Hannu
Päätösehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy liitteen mukaisen Kiertokapula Oy:n uuden osakassopimuksen.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Kiertokapula Oy Osakassopimus 2023

Liite 2. Hyvinkään kaupunginhallituksen päätös 17.4.2023 § 93, Kiertokapula Oy, osakassopimuksen muuttaminen

- Merkittiin, että Annika Warras-Stjernvall ilmoitti esteellisyytensä (yhteisöjäävi) asian käsittelyyn ja poistui kokouksesta.